

БӨЛІМ: ПСИХОЛОГИЯ

Интернетке тәуелділік шкаласы А.Е. Жичкина

ЖАРИЯЛАНДЫ
27.11.2022СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/127036/

Интернетке тәуелділік шкаласы А.Е. Жичкина

Интернетке тәуелділік шкаласы А.Е. Жичкина. Әдістеме 1999 жылы Мәскеу мемлекеттік университетінің психология факультетінде әзірленіп, сыналған және стандартталған. Бұл шкала А.Е.Жичкина әзірлеген интернеттегі мінез-құлық сауалнамасының құрамдас бөлігі болып табылады және интернетке тәуелділікке деген бейімділігін анықтайды. А.Жичкина «Интернеттегі жасөспірім пайдаланушылардың жеке басы мен мінез-құлқы арасындағы қарым-қатынас» атты еңбегінде мынаны атап көрсетеді: «Интернет желісін жас қолданушылардың (18 жастан 24 жасқа дейінгі адамдар) саны үнемі өсіп келетінін және бұрынғыдан тез өсіп келетінін анықтаған. Жалпы, жастар виртуалды әлем қызметтерін жиі пайдаланады. Бұл әр түрлі тапсырмаларды орындауда, қарым-қатынасқа, ойын ойнауға ұмтылумен байланысты болып келеді.

Мақсаты: Интернетке тәуелділік шкаласы интернетке тәуелділікті анықтау үшін немесе интернеттегі мінез-құлықты анықтауға арналған құрал болып табылады және виртуалды қарым-қатынасының ерекшеліктері мен салдарын зерттеуге көмектеседі.

Нұсқаулық:

Шкала 7 мәлімдемені қамтиды, зерттелуші интернеттегі субъектінің мінез-құлқының сипаттамасына сәйкес келетін жауапты таңдауы керек. Интернеттегі мінез-құлқыңызды жақсы сипаттайтын екі опцияның (А немесе В) бірін таңдап, оны белгілеңіз. Бұл сауалнамада дұрыс немесе бұрыс жауаптар жоқ, біз үшін сіздің пікіріңізді нақты білу маңызды.

1. А. Мен мұңайғанда немесе жалғыз болғанда, мен әдетте интернетке кіремін.
2. В. Көңіл-күйім нашар кезде интернетке кірудің қажеті жоқ.
3. А. Интернетте әдеттегіден аз уақыт өткізетін болсам, өзімді депрессия сезінемін.

4. В. Менің эмоционалдық күйім интернетте қанша уақыт өткізетініме байланысты емес.
5. А. Менің Интернетті пайдалану оқуыма, жұмысыма немесе Интернеттен тыс адамдармен қарым-қатынасыма кедергі келтіреді деп ойлаймын.
6. В. Интернетті пайдалану менің қарым-қатынасыма, оқуыма немесе жұмысыма кедергі келтірмейді.
7. А. Мен білетін көптеген адамдар менің Интернетте қанша уақыт өткізетінімді білмейді.
8. В. Менің таныстарымның көпшілігі менің интернетте қанша уақыт өткізетінімді біледі.
9. А. Мен жиі интернетте өткізетін уақытты азайтуға тырысамын.
10. В. Мен интернетте өткізетін уақытымды қысқартуға тырыспаймын.
11. А. Мен желіде болмаған кезде, мен онда не болып жатқанын жиі ойлаймын.
12. В. Интернетте болмаған кезде мен бұл туралы сирек ойлаймын.
13. А. Мен шынайы өмірден гөрі адамдармен сөйлескенді немесе интернеттен ақпарат іздегенді ұнатамын.
14. В. Ақпаратты табу немесе қарым-қатынас жасау қажет болғанда мен интернетті үнемі пайдалана бермеймін.

Интерпретация

Шкала 7 мәлімдемені қамтиды, зерттелуші Интернеттегі субъектінің мінез-құлқының сипаттамасына сәйкес келетін жауапты таңдауы керек. «А» нұсқасын таңдау 1 ұпаймен, «В» нұсқасын таңдау – 0 ұпаймен бағаланады. Нәтижелерді интерпретациялау кезінде ұпайлар жинақталады. Интернетке тәуелділік 3 немесе одан жоғары балл алған субъектілер Интернетке тәуелділікке бейім болып саналады, осы шкала бойынша 0 балл алғандар Интернетке тәуелділікке бейім емес болып саналады.

Бұл шкала бойынша 6-7 балл жинайтындар сөздің қатаң мағынасында интернетке тәуелділер. Жиынтық балл неғұрлым жоғары болса, соғұрлым интернетті пайдаланудан туындайтын тәуелділік пен проблемалардың деңгейі жоғарылайды.

Орынтай Қ.А.

Болтаева А.М

Әл-Фараби ат. ҚазҰУ

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.